

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 8-9-2022

Αρ. Πρωτ. 108752/Φ1

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
E-mail : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210 344 3265
ΣΙ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: Βουλευτή κ.
- Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Αναφορά με αριθμ. πρωτ. 2564/3-6-2022»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (Ε.Α.Π.) αποτελεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2552/1997 (Α' 266) «Καθεστώς - Εποπτεία - Έδρα – Αποστολή», νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, πλήρως αυτοδιοικούμενο όπως και το σύνολο των Πανεπιστημίων της ημεδαπής, και ρυθμίζει τα ακαδημαϊκά ζητήματά του με αποφάσεις των οικείων οργάνων.

Τα θέματα της χορήγησης υποτροφιών από το Ίδρυμα ρυθμίζονται από τις ειδικές διατάξεις του ως άνω νόμου. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 5: «(...) 6. α) Οι φοιτητές επιβαρύνονται για την απόκτηση του απαραίτητου εκπαιδευτικού, πληροφοριακού και υλικού αξιολόγησης και συμμετέχουν στις ιδιαίτερες δαπάνες επικοινωνίας, που συνδέονται με την εφαρμογή του συστήματος της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. β) Το ύψος της συμμετοχής αυτής, καθώς και τα κοινωνικά κριτήρια και τα κριτήρια επίδοσης για τη χορήγηση υποτροφιών από το Ε.Α.Π. μερικής ή ολικής απαλλαγής από τις ανωτέρω διατάξεις, ορίζονται, ύστερα από εισήγηση της Συγκλήτου, με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (...)».

Στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι: «(...) Μέχρι τη δημοσίευση του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Ε.Α.Π., με απόφαση της Συγκλήτου, και μέχρι την συγκρότησή της με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Ε.Α.Π. που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση της Κοσμητείας της Σχολής ανάλογα με τη θεματική ενότητα του προγράμματος και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στην οργάνωση, τη λειτουργία και τη διοίκηση των προγραμμάτων καθώς και ο ορισμός της οικονομικής συμμετοχής των φοιτητών και ο καθορισμός του ύψους και του τρόπου καταβολής τους (...)».

Σύμφωνα με τις (προσφάτως καταργηθείσες) διατάξεις των άρθρων 34 και 54 του ν.4009/2011¹ (Α' 195) σχετικά με τη χορήγηση υποτροφιών σε προπτυχιακούς φοιτητές των Α.Ε.Ι.:

¹ Τα άρθρα 1 έως 60 και τα άρθρα 76 έως 80 του ν. 4009/2011 (Α' 195), με εξαίρεση τις περ. γ) έως ιδ) της παρ. 3 του άρθρου 23, καταργούνται με την περ. α' του άρθρου 485 του ν.4957/2022 (Α'141).

Άρθρο 34 - Κανονιστικές πράξεις για τις σπουδές πρώτου κύκλου

1. Ιδιαίτερο κεφάλαιο του Εσωτερικού Κανονισμού του ιδρύματος αποτελεί ο κανονισμός προπτυχιακών σπουδών, ο οποίος καταρτίζεται ύστερα από εισήγηση των κοσμητειών. 2. Ο κανονισμός προπτυχιακών σπουδών περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη διαδικασία για τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, (...)».

Άρθρο 54 - Υποτροφίες - εκπαιδευτικά δάνεια

1. Τα ιδρύματα χορηγούν σε φοιτητές τους βραβεία και υποτροφίες, με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση (...)».

Πλέον, τα σχετικά θέματα για τη χορήγηση των υποτροφιών σε προπτυχιακούς φοιτητές των Α.Ε.Ι., ρυθμίζονται με τις διατάξεις του ν.4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α'141). Ειδικότερα, στις διατάξεις των άρθρων 208, 223, και 283 του ως άνω νόμου ορίζονται τα κάτωθι:

Άρθρο 208 - Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών

1. Σε κάθε Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα (Α.Ε.Ι.) συνιστάται διοικητική δομή, το επίπεδο και η διοικητική διάρθρωση της οποίας καθορίζονται στον Οργανισμό του Ιδρύματος, με ονομασία «Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών». 2. ... Ειδικότερα, αρμοδιότητες της Μονάδας Υποστήριξης Φοιτητών είναι: ιδ) η ενημέρωση των φοιτητών για τον τρόπο χορήγησης των υποτροφιών και των κληροδοτημάτων που αφορούν σε υποτροφίες φοιτητών, ...

Άρθρο 223 - Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

1. Με απόφαση της Συγκλήτου, ύστερα από εισήγηση του Πρύτανη, καταρτίζεται ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.). 2. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι. καθορίζονται θέματα εσωτερικής λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και ιδίως: ...ι) οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών ανταποδοτικών ή μη προς τους φοιτητές των Α.Ε.Ι., βάσει κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων και αριστείας σε ακαδημαϊκό, επιστημονικό και ερευνητικό πεδίο,...

Άρθρο 283 - Χορήγηση υποτροφιών αριστείας, βραβείων και ανταποδοτικών υποτροφιών

1. Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.) δύνανται να χορηγούν προς φοιτητές προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου υποτροφίες αριστείας και βραβεία, με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση. Οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης υποτροφιών καθορίζονται στον Εσωτερικό Κανονισμό του Α.Ε.Ι.

2. Τα Α.Ε.Ι. δύνανται να χορηγούν ανταποδοτικές υποτροφίες προς τους φοιτητές προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου, για την παροχή ερευνητικού, επιστημονικού, διοικητικού, τεχνικού και λοιπού υποστηρικτικού έργου των δραστηριοτήτων των Α.Ε.Ι. Το κόστος των υποτροφιών δύναται να βαρύνει τον προϋπολογισμό έργων/προγραμμάτων τα οποία χρηματοδοτούνται από ιδιωτικούς, διεθνείς και ίδιους πόρους του άρθρου 230, καθώς και συγχρηματοδοτούμενων έργων του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ). Με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Α.Ε.Ι. καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία χορήγησης, το ανώτατο ύψος των ανταποδοτικών υποτροφιών, οι υποχρεώσεις των φοιτητών και οι λεπτομέρειες σχετικά με τη χορήγησή τους. (...)».

Στον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΤΟΥ Ε.Α.Π. (ακ. Έτος 2021-2022) ορίζονται τα κάτωθι:

«Το Πανεπιστήμιο χορηγεί δυο ειδών υποτροφίες: Α) υποτροφίες αριστείας και Β) υποτροφίες με κριτήρια, όπως περιγράφονται παρακάτω:

Α) ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο κάθε ακαδημαϊκό έτος θα χορηγεί υποτροφίες αριστείας για τις προπτυχιακές και μεταπτυχιακές ενότητες των προγραμμάτων σπουδών. Η χορήγηση υποτροφιών αριστείας θα πραγματοποιείται βάσει ποσοστού επί των ενεργών φοιτητών του εκάστοτε Προγράμματος, ανά ακαδημαϊκό έτος/εξάμηνο. Το

ποσοστό των υποτρόφων θα ορίζεται ανά Πρόγραμμα Σπουδών από τη Διοικούσα Επιτροπή του Πανεπιστημίου κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

Συγκεκριμένα: 1) Στους φοιτητές των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών θα χορηγείται υποτροφία αριστείας για τα τέσσερα (4) πρώτα ακαδημαϊκά έτη των σπουδών τους με την προϋπόθεση ότι έχουν επιλέξει να παρακολουθήσουν κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος/εξάμηνο το μέγιστο επιτρεπτό αριθμό θεματικών ενοτήτων (3 Θ.Ε. στα Π.Σ. με ετήσια διάρθρωση και 3 Θ.Ε. στα Π.Σ. με εξαμηνιαία διάρθρωση ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο) εκτός των εργαστηριακών κύκλων σύμφωνα με τη διάρθρωση του προγράμματος σπουδών, όπως ορίζεται από τις Κοσμητείες των Σχολών του Ιδρύματος και συγκεντρώνουν σε κάθε μια από αυτή βαθμό από 8,5 και άνω. Η φοίτησή των φοιτητών/τριών θα πρέπει να είναι με πλήρεις ακαδημαϊκές και οικονομικές υποχρεώσεις. Από τη διαδικασία θα εξαιρούνται οι φοιτητές που έχουν θεματική/ες για εξετάσεις, με κατοχύρωση, οι εργαστηριακοί κύκλοι, οι θεματικές ενότητες ειδικού ή σύντομου προγράμματος καθώς και οι προπαρασκευαστικές θεματικές ενότητες. Η χορήγηση υποτροφίας αριστείας στα προγράμματα σπουδών με εξαμηνιαίες θεματικές ενότητες θα πραγματοποιείται ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο σύμφωνα με τα παραπάνω (...)

(...) Οι υποτροφίες αριστείας θα χορηγούνται κατά φθίνουσα σειρά του μέσου όρου της τελικής βαθμολογίας έως του ορισθέντος ανά Πρόγραμμα Σπουδών από τη Διοικούσα Επιτροπή ποσοστού υποτρόφων, ανεξαρτήτως αν οι δυνητικά υπότροφοι (με βάση τις προϋποθέσεις του αμέσως ανωτέρω σημείου) είναι περισσότεροι από τον αριθμό που προκύπτει από το ορισθέν από τη Διοικούσα Επιτροπή ποσοστό. Σε περίπτωση ισοψηφιών, οι ισοψηφούντες υπότροφοι μοιράζονται την υποτροφία στη βάση του αναλογικού κλάσματος ως προς τον αριθμό τους. Σε περίπτωση που ο αριθμός των ισοψηφούντων ξεπερνά το ποσοστό χορήγησης, οι υποτροφίες θα χορηγούνται μέχρι τον ακριβώς προηγούμενο βαθμό από αυτόν που συγκεντρώνουν οι ισοψηφούντες σύμφωνα με το μέσο όρο της τελικής τους βαθμολογίας.

Το δικαίωμα της χορήγησης υποτροφίας αριστείας θα δίνεται για την ελάχιστη διάρκεια σπουδών του εκάστοτε Προγράμματος, όπως αυτή καθορίζεται από το ΦΕΚ του κάθε Π.Σ. εκτός και αν ορίζεται διαφορετικά σύμφωνα με τα παραπάνω. Σε περίπτωση αναβολής σπουδών, αυτή, τηρουμένων όλων των άλλων προϋποθέσεων, δεν αφαιρεί το δικαίωμα υποτροφίας αριστείας. Τέλος, διασαφηνίζεται ότι δεν απαιτείται η κατάθεση αίτησης για τη χορήγηση υποτροφίας αριστείας (...).

Σύμφωνα με το υπ' αρ. πρωτ. 11158/11-05-2022 έγγραφο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου: «(...) Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο στηρίζει εμπράκτως τους φοιτητές του στις δύσκολες συνθήκες που διανύει η χώρα.

Για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 σε προγράμματα σπουδών με ετήσιες και εξαμηνιαίες Θ.Ε. χορηγήθηκαν, υποτροφίες ύψους άνω των δύο (2) εκατομμυρίων ευρώ.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Πανεπιστημίου, χορηγήθηκαν:

Στην κατηγορία των υποτροφιών κοινωνικών κριτηρίων: το ποσό των 624.000 ευρώ σε 719 φοιτητές.

Στην κατηγορία των υποτροφιών αριστείας: το ποσό του 1.194.000 ευρώ σε 1.131 φοιτητές.

Επιπλέον των προαναφερθέντων, με δεδομένες τις ειδικές συνθήκες της περιόδου που διανύει η χώρα, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο ενέκρινε μείωση ποσοστού 20 % στην οικονομική συμμετοχή φοιτητών που ανήκουν στην ίδια οικογένεια και σπουδάζουν παράλληλα σε Προγράμματα Σπουδών του. Στην κατηγορία αυτή χορηγήθηκε το ποσό των 222.000 ευρώ.

Επίσης κατά το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 δόθηκαν οι παρακάτω απαλλαγές οικονομικής συμμετοχής:

- 39.450 ευρώ σε τριάντα εννέα (39) φοιτητές στο πλαίσιο υλοποίησης πρωτοκόλλου συνεργασίας με τη Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Γ.Γ.Κ.Α.),

- 6.300 ευρώ σε εννέα (9) φοιτητές στο πλαίσιο υλοποίησης πρωτοκόλλου συνεργασίας με την Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή,

- 43.000 ευρώ σε σαράντα οκτώ (48) φοιτητές κρατούμενους σε σωφρονιστικά ιδρύματα,

- 1.500 ευρώ σε δύο (2) φοιτητές του Κέντρου Απεξάρτησης ΚΕΘΕΑ.

- τουλάχιστον 20.000 ευρώ σε φοιτητές που έχουν αιτηθεί απαλλαγή ολική ή μερική λόγω ανωτέρας βίας εξαιτίας αποδεδειγμένων σοβαρών προβλημάτων υγείας που προέκυψαν κατά τη διάρκεια της τρέχουσας φοίτησής τους με αποτέλεσμα την μη επιτυχή ολοκλήρωση των Θ.Ε. που είχαν δηλώσει για παρακολούθηση.

- περί των 50.000 ευρώ για την κάλυψη σπουδών με πλήρη απαλλαγή της οικονομικής συμμετοχής φοιτητών και φοιτητριών του Ιδρύματος ηλικίας άνω των εβδομήντα (70) ετών.

Με βάση τα ανωτέρω, το σύνολο των υποτροφιών που δόθηκαν το 2021, ανέρχεται στο ποσό των 2.200.250 ευρώ.

Σχετικά με την από 18/5/2022 επιστολή των 245 υπογραφόντων φοιτητών μας, σας ενημερώνουμε ότι :

- Ο κανονισμός υποτροφιών ακ. Έτους 2021-2022 έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου από το Φεβρουάριο του 2021, οκτώ (8) μήνες πριν την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους (Οκτώβριο του 2021) και πέντε (5) τουλάχιστον μήνες πριν τις επανεγγραφές / δηλώσεις Θ.Ε. ακ. Έτους 2021-2022. Για μεγάλο δε χρονικό διάστημα, ήταν σε παράλληλη ανάρτηση, με τον ισχύοντα για το ακ . έτος 2020-2021 κανονισμό υποτροφιών.

- Ο κανονισμός χορήγησης υποτροφιών ακαδημαϊκού έτους 2021-2022 τέθηκε σε εφαρμογή για τους φοιτούντες σε ετήσιες & εξαμηνίες Θ.Ε. από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 και δεν κατίσχυσε για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021.

Από τους υπογράφοντες φοιτητές, σύμφωνα με τον ισχύοντα για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 Κανονισμό Υποτροφιών, διαπιστώθηκαν τα παρακάτω:

- 116 φοιτητές δεν καλύπτουν το ελάχιστο των προϋποθέσεων αριστείας σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Υποτροφιών ακ. Έτους 2021-2022 και συγχρόνως δεν καλύπτουν τις προϋποθέσεις χορήγησης υποτροφίας αριστείας σύμφωνα με τον κανονισμό ακ. Έτους 2020-2021.

- 103 φοιτητές δεν καλύπτουν τις προϋποθέσεις του ποσοστού αριστείας σύμφωνα με τον Κανονισμό Χορήγησης Υποτροφιών ακ. Έτους 2021-2022 ο οποίος, όπως προαναφέρεται ανωτέρω, είχε αναρτηθεί και ήταν γνωστός στους φοιτητές μας τόσο πριν την επανεγγραφή σε νέες Θ.Ε. όσο και πριν την έναρξη του ακ. Έτους 2021-2022.

- 13 φοιτητές του χειμερινού εξαμήνου ακ. Έτους 2021-2022 έχουν ήδη λάβει υποτροφία αριστείας σύμφωνα με τον σε ισχύ κανονισμό υποτροφιών.

- 13 φοιτητές ανήκουν σε προγράμματα σπουδών με ετήσιες Θ.Ε. των οποίων οι βαθμοί δεν έχουν ακόμα ανακοινωθεί και κατά συνέπεια δεν έχουν ανακοινωθεί υπότροφοι αριστείας για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στο πλαίσιο της χρηστής διοίκησης και με γνώμονα τη στήριξη των φοιτητών του, θα συνεχίσει να αναζητεί μεθόδους ενίσχυσης και επιβράβευσης αυτών».

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΥΡΙΓΟΣ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Ε. Συρίγου
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης
4. Δ/νση Οργανωτικής και Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης
5. Ε.Α.Π.
6. Τ.Κ.Ε.